

KATONA CSABA

PROFESSIONATUS SPIELEREK

ARCOK ÉS TÖRTÉNETEK BALATONFÜRED MÚLTJÁBÓL

A BALATONFÜRED VÁROSÉRT KÖZALAPÍTVÁNY KIADVÁNYAI 71.

KATONA CSABA

PROFESSIONATUS SPIELEREK

ARCOK ÉS TÖRTÉNETEK BALATONFÜRED MÚLTJÁBÓL

BALATONFÜRED, 2014.

A kötet megjelenését támogatta a
Magyar Tudományos Akadémia Bölcsészettudományi Kutatóközpont
Történettudományi Intézete

Megjelent
a Balatonfüred Városért Közalapítvány
kiadásában

Felelős kiadó és sorozatszerkesztő:
MOLNÁR JUDIT
alapítványi elnök

A kötetet szerkesztette:
KATONA CSABA és TÓBIÁS KRISZTIÁN

A függeléket összeállította:
TÓTH-BENCZE TAMÁS

Korrektor:
BURZA PATRÍCIA KÁRMEN

A címlap a balatonfüredi Városi Helytörténeti Gyűjtemény
képeslapgyűjteményének felhasználásával készült.

Nyomdai előkészítés: Seleris Project Bt.

Nyomda: OOK PRESS Kft., Veszprém
Igazgató: SZATHMÁRY ATTILA

ISBN 978-963-9990-29-6
ISSN 1589-6803

TARTALOMJEGYZÉK

Arcok és történetek – előszó helyett	7
A bencés rend mint fürdőtulajdonos az 1860–70-es években - Balatonfüred fejlesztésének fő kérdései	13
A „nemzet bárója” – aki már életében legenda lett	31
Cseh- és morvaországi fürdővendégek Balatonfüreden (1840–1918)	43
Akiket a fürdön ért a forradalom – A balatonfüredi fürdő 1848–49-ben	49
„Egyik csárdást a másik után kelle lerángatni a hegedűjokról.” – Cigányzenészek a XIX. századi Balatonfüreden	72
Vendéglátás , étel-ital a XIX. századi Balatonfüreden	92
Jókai Mór a Sváb-hegyen és Balatonfüreden: hasonlóságok és különbségek	114
Matskási és Mitskei vagy Flegman és Grósz? Szabolcs megyei fürdővendégek Balatonfüreden	121
A szerencsejátékos haszonbérló és a „professionatus spielerek” (Egy pillantás a reformkori társadalom peremvidékére)	133
Cigányzenekarok a XIX. század derekán Balatonfüreden, különös tekintettel a győri zenészekre	151
Adatok a füredi Anna-bálok történetéhez	159
Hóman Bálint és Balatonfüred	164

„Hírességét az tette, hogy mindenki ismerte, minden valódi ok nélkül.” Adatok Bizay Mihály életéhez	176
Fára József és Balatonfüred	183
A füredi Savanyúvíz az 1850-es években – egy szürke hivatalnok izgalmas naplója a Bach-korszakból (1850–1852, 1856)	195
Metszéspont: egy író és egy fotós életútjának rövid találkozása	209
A kötetben szereplő írások első megjelenései	219
Függelék	221